

10.08.2020

Asia/6

§ 411

Perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistaminen

HEL 2020-009208 T 12 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä tartuntatautilain 58 §:n nojalla, että Helsingin kaupungin alueella sijaitsevien varhaiskasvatuslain sekä perusopetuslain mukaista varhaiskasvatusta ja esiopetusta antavien päiväkotien ja perusopetusta antavien oppilaitosten tiloja voidaan käyttää varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen antamiseen seuraavin edellytyksin.

Tiloja käytettäessä tulee tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatautilain tarkoitus huomioon ottaen noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 4.8.2020 antamaa liitteenä olevaa suositusta (liite 1).

Päätös on voimassa ajan 11.8.2020 – 10.9.2020 tai kunnes asiasta toisin päätetään.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Esittelijä täydensi esitystään siten, että pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti.

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys päätökseen:

Kaupunginhallitus korostaa, että osittainenkin etäopetukseen siirtyminen on viimesijainen keino, jonka pitää olla tarkkarajaista, tarkoitussidonnaista ja kestoltaan mahdollisimman lyhytaikaista. Lisäksi kaupunginhallitus edellyttää, että yksittäisillä myös muilla kuin erityisen tuen ja valmistavan opetuksen oppilailla on mahdollisuus jatkuvaan lähiopetukseen yksilöllisen harkinnan perusteella, jos osittainen etäopetus vaarantaa oppilaan oppimista tai hyvinvointia.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 12

Elisa Gebhard, Mikko Kiesiläinen, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mi-

---

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

ka Raatikainen, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 3

Veronika Honkasalo, Marcus Rantala, Anna Vuorjoki

Äänestyksen jälkeen kaupunginhallitus hylkäsi Anna Vuorjoen vastaehtotuksen äänin 12 - 3.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Vesa Anttila, johtava kaupunginasiainmies, puhelin: 09 310 15995
vesa.anttila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi
Kustaa Piha, johtava ylilääkäri, puhelin: 09 310 27043
kustaa.piha(a)hel.fi

Liitteet

1 OKM THL suositus 4.8.2020

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Sosiaali- ja terveysministerio

Terveysten ja hyvinvoinnin lait-
tos

Helsingin ja Uudenmaan sai-
raanhoitopiiri

Etelä-Suomen aluehallintovi-
rasto

Yksityiset sopimuskoulut

Yksityiset ja valtion peruskou-
lut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-
sianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

10.08.2020

Asia/6

Opetushallitus

sianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tässä päätöksessä määrätään päiväkotien ja oppilaitosten tilojen turvallisesta käytöstä varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen. Tilojen turvallinen käyttö tarkoittaa muun muassa, että oppilaat opiskelisivat etäyhteyksiä hyödyntävän ja lähiopetuksen yhdistelmämallin mukaisesti, jossa osa luokista työskentelee kukin vuorollaan ja lyhytaikaisesti etäopetuksessa. Oppilaiden oikeus opetukseen turvataan myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana. Päätös koskee kaikkea Helsingissä annettavaa varhaiskasvatusta ja esi- ja perusopetusta lukuun ottamatta 1-3 luokkia. Mahdollinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tapahtuu opetuksen järjestäjän päätöksellä.

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja. Tartuntatautilain 9 §:n mukaan kunnan velvollisuutena on järjestää alueellaan tartuntatautilaissa tarkoitettu tartuntatautien vastustamistyö osana kansanterveystyötä siten kuin kansanterveyslaissa (66/1972), terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja tartuntatautilaissa säädetään. Tartuntatautien vastustamistyöhön kuuluu tartuntatautilaissa tartuntatautien ehkäisy, varhaistoteaminen ja seuranta, epidemian selvittämiseksi tai torjumiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn tutkimus, hoito ja lääkinnällinen kuntoutus sekä hoitoon liittyvien infektioiden torjunta.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden SARS-CoV-2:n aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti. Maailman terveysjärjestö WHO on julista-

nut SARS-CoV-2 -viruksen aiheuttaman Covid-19 -taudin pandemiaksi 11.3.2020. Helsingissä on noin 40 % Suomen Covid-19 -tapauksista. Helsingin ja Suomen väestöstä valtaosa on yhä altis tartunnalle.

Helsingin kaupungin epidemiologinen toiminta seuraa alueensa epidemiatilannetta jatkuvasti. Seurannassa on havaittu, että koronavirusepidemia on Helsingin kaupungin alueella kesän suvantovaiheen jälkeen selvästi nousevassa vaiheessa, josta on useita eri merkkejä: 1) Helsingin kaupungin eri kanavia pitkin tulevien oireperusteisten yhteydenottojen määrä on kasvanut merkittävästi. Kesäkuun aikana puhelinpalveluihin 116117, 10024 ja Omaolon kautta tulleiden yhteydenottojen lukumäärä oli 450-500 yhteydenottoa päivässä. Tällä hetkellä yhteydenottojen määrä on ollut yli 1400 päivässä. 2) Todettujen Covid-19 -tapauksien määrät Helsingissä olivat heinäkuun alkupuolella 0-1 tapaus päivässä, heinäkuun loppupuolella 1-2 tapaus päivässä ja viime viikon aikana 3-13 tapaus päivässä. 3) Erilaisten joukkoaltistustilanteiden lukumäärä on kasvanut merkittävästi sekä työyhteisöissä että vapaa-ajan tapahtumiin ja -viettoon liittyen todennäköisesti valtion toimesta asetettujen rajoitusten purkamisten johdosta.

Epidemiologinen toiminta havaitsi koronavirusepidemian ensimmäisen aallon yhteydessä, että turvavälien pitäminen, hygieniavarotoimet ja kohdennetut rajoitustoimenpiteet ovat tehokkaita ja välttämättömiä keinoja tapausmäärien kääntämiseksi laskuun. Vastaavasti tilanteet, joissa oleskellaan pitkiä aikoja sisätiloissa ilman, että turvavälejä voidaan ylläpitää, ovat omiaan lisäämään altistus- ja tartuntatapauksia. Nykytiedon valossa erityisesti pienemmät lapset (päiväkot-, esikoulu- ja alakouluikäiset) ovat sekä pienemmässä riskissä saada Covid-19-tautia että vähäisemmin levittävät SARS-CoV-2 -virusta. Molempien todennäköisyys kasvaa iän mukana ollen aikuisten tasoa jo varhaisessa teini-iässä.

Toukokuun lähiopetusjakson aikana opetusta pystyttiin järjestämään runsaasti luokahuoneiden ja koulutilojen ulkopuolella eikä oppilaiden välisiä altistus- ja tartuntatapauksia juuri ollut. Tulevalla syyskaudella muodostaisi pääsääntöisesti sisätiloissa annettava lähiopetus selvän riskin Covid-19 -tapauksien leviämiseen ilman erityisiä toimenpiteitä riittävän ilmanvaihdon, turvavälien ja hygieniavarotoimien varmistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 4.8.2020 antaman suosituksen tarkoituksena on tukea kouluja ja varhaiskasvatusta toimintayksiköitä toteuttamaan koulunkäynti tai varhaiskasvatus lapsille ja henkilökunnalle koronaepidemian aikana siten, että se on turvallista lapsille ja henkilökunnalle.

Epidemiologisen toiminnan näkemyksen mukaan suosituksen mukaiset toimenpiteet ovat Helsingin kaupungin alueella vallitsevan epidemiatilanteen vuoksi välttämättömiä. Suosituksen mukaisten toimenpiteiden soveltaminen tulee tapahtua koulu- ja toimipistekohtaisesti harkiten ja huomioiden epidemiatilanteen kehitys.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaisen yleisvaarallista tartuntatautia koskevan edellytyksen voidaan katsoa edellä mainittujen seikkojen johdosta täyttyvän. Suosituksen noudattaminen on välttämätöntä tartunnan leviämisen ehkäisemiseksi.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) 10 § edellyttää, että lasten varhaiskasvatusympäristö toimitiloineen ja toimintavälineineen on terveellinen ja turvallinen. Päätöksen sisältämä velvoite noudattaa ohjeistusta turvaten lasten oikeutta turvalliseen varhaiskasvatusympäristöön.

Perusopetuslain (682/1998) 20 a §:n 1 momentin mukaan, jos opetusta ei tartuntatautilain 58 §:n nojalla annettavan päätöksen johdosta voida järjestää turvallisesti lähiopetuksena koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa, voidaan opetuksessa siirtyä opetuksen järjestäjän päätöksellä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin enintään yhden kauden ajaksi kerrallaan, jos se opetuksen järjestämiseksi on välttämätöntä. Oppilaan oikeus opetukseen tulee turvata myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana. Perusopetuslain muutos, jolla 20 a § lisättiin lakiin, on voimassa määräaikaisesti vuoden 2020 loppuun ja sen tarkoituksena on nimenomaan mahdollistaa paikallinen päätöksenteko, jolla varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestäminen voidaan hoitaa turvallisesti epidemian aikanakin.

Kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukainen päätös on edellytys sille, että opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa päättää perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin nojalla poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisen. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirryttäessä lähiopetusta kuitenkin aina annetaan 1-3 -luokkalaisille, erityisen tuen ja valmistavan opetuksen oppilaille sekä pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille. Oppilaiden yhdenvertaisuus huomioon ottaen opetus järjestetään niin, että oppilas saa pääsääntöisesti lähiopetusta, ja etäyhteyksiä hyödyntävät opetusjaksot ovat mahdollisimman lyhyitä.

Mikäli poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin jouduttaisiin opetuksen järjestäjän päätöksellä siirtymään, mahdollistaisi nyt tehty päätös Helsingin kaupungille opetuksen järjestäjänä sen, että opiskelu voitaisiin tehdyn suunnittelun perusteella järjestää siten, että vuosiluokkien 4-10 oppilaat opiskelisivat etäyhteyksiä hyödyntävän ja lähiopetuksen yhdistelmämallin mukaisesti. Vuosiluokkien 4-6 ja 7-10 opetus järjestettäisiin pääsääntöisesti kolmen viikon jaksoissa siten, että 1 tai 2 vuosiluokkaa

10.08.2020

Asia/6

on viikon etäopetuksessa ja kaksi viikkoa lähiopetuksessa. Mikäli koulun tilat mahdollistavat, niin opetus järjestettäisiin 4-5 -luokkalaisille lähiopetuksena. Rehtori ja koulun johto suunnittelisivat oppilaiden lukujärjestyksen siten, että taito- ja taideaineiden opetus tapahtuu pääsääntöisesti lähiopetusjaksoilla.

Tartuntatautilain 58 §:n 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole. Kaupunginhallitus seuraa tilannetta ja tarvittaessa muuttaa päätöstä tai kumoaa päätöksen, jos osoittautuu, että tartunnan vaaraa ei enää ole.

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle. Tämän vuoksi asiassa ei ole hallintolain 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla järjestetty kuulemisia.

Helsingissä kaupunginhallitus toimii hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 8b -kohdan mukaan tartuntatautien torjunnasta vastaavana toimielimenä.

Päätös on valmisteltu yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, sosiaali- ja terveystoimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä.

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Vesa Anttila, johtava kaupunginasiamies, puhelin: 09 310 15995
vesa.anttila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi
Kustaa Piha, johtava ylläkäri, puhelin: 09 310 27043
kustaa.piha(a)hel.fi

Liitteet

1 OKM THL suositus 4.8.2020

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

10.08.2020

Asia/6

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Sosiaali- ja terveysministerio

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Yksityiset sopimuskoulut

Yksityiset ja valtion peruskoulut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Sosiaali- ja terveystoimiala

Kaupunginkanslia

PALKE

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566